

Cultura gestionada. Vint anys... i més

Published by [Interacció](#) [1] on 25/10/2013 - 09:21 | Last modification: 05/02/2026 - 14:01

[Pep Montes](#) [2] | [Variacions](#) [3]

L'Auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna va acollir dimarts 22 d'octubre una celebració transvestida de nostàlgia, que apelava al futur però que era deutora del passat i que, tot i que demanava aire fresc, es va haver de conformar amb un ambient càlid, de reafirmació més que de reivindicació. Els gestors culturals vam exhibir els vint anys de vida de la organització que defensa els nostres drets, que promou la nostra feina, que ens vol fer servei i que reclama un lloc sota del sol per al col·lectiu. La cosa es diu Associació de Professionals de la Gestió Cultural de Catalunya i s'explica habitualment amb un acrònim impronunciable: APGCC

L'acte, segurament massa llarg, va reunir amb aflluència desigual durant gairebé cinc hores un centenar de professionals que es repartien entre els veterans que certament tenien ganes de recuperar fragments de la memòria compartida de l'entitat, els més joves que miraven d'entendre una mica el col·lectiu i un gruix indeterminat de treballadors del sector interessats en els diàlegs programats. Els parlaments inicials i els tres primers diàlegs podien ser certament útils per a un observador extern que mirés d'entendre el col·lectiu, i foren, en canvi, una bona recopilació de dubtes, preguntes i incerteses que envolten avui la precarietat de les polítiques públiques de cultura.

Va obrir foc Marga Rodríguez, la que fora primera presidenta de l'entitat. Va recordar els orígens, fent esment del grup d'alumnes de la primera oferta formativa de postgrau per a gestors culturals que va existir al país i que va posar en peu l'entitat el 1993. Fou aquella primera llista de treballadors de la cultura que accedien a una formació que pretenia articular la praxi quotidiana per convertir-la en un saber reconegut, la que va donar carta de naturalesa a això que ara reconeixem com a professió. Deutors dels "mestres" del moment (va ser inevitable esmentar la recordada figura d'Eduard Delgado), van començar a interrogar-se sobre la naturalesa d'una feina que gairebé no s'atreuen ni a batejar. Un altre dels fundadors d'aquella entitat i figura de referència permanent durant aquests vint anys, el consultor Antoni Laporte, es va referir a aquell període d'indecisions i dubtes inicials, i va certificar els primers anys de recorregut de l'entitat com a etapa psicoanalítica. Una legió de tècnics municipals de cultura s'interrogaven sobre la seva feina i buscaven marcs teòrics i pràctics per definir-la i fer-la reconeixible per al comú de la ciutadania.

Al llarg de la tarda van aflorar pràcticament tots els debats que al llarg de vint anys s'han plantejat de forma recurrent i que, per tant, podem dir que no s'han resolt. Potser algun dia el debat haurà de plantejar-se per decidir si realment tenen solució, o si realment cal que siguin resolts. Conviure amb dialèctica permanent és potser una manera de resoldre. I doncs: la difícil ubicació professional entre el sector públic i el privat, l'abast i els límits de la professió, el paper dels gestors en les noves formes d'expressió i difusió cultural, la contraposició entre indústria cultural i l'expressió ciutadana de la cultura, la viabilitat econòmica dels projectes enfront de la sostenibilitat des d'un punt de vista social, el paper que ha de jugar l'administració per construir i reforçar un sistema cultural i, és clar, el gruix, la qualitat i la profunditat del finançament de la cultura.

denominació del seu càrrec, el seu àmbit de treball és la cultura), va defensar en tot moment la necessitat de la cooperació públic-privat per desplegar el món cultural. Però el seu interlocutor, Joan Abellà, gerent del MACBA, va demanar (exigir, potser?) regles clares per a aquesta col·laboració. Abellà va criticar les rigideses de la gestió dels recursos humans, i va reclamar llibertat d'acció per a la gestió de les institucions culturals sempre que aquestes siguin fidels a uns objectius establerts, per exemple, a través de contractes programa amb l'administració. Començava a posar-se de relleu un dels primers contrastos de la nit: el gestor amb formació acadèmica en el camp de l'economia que adapta el seu coneixement tècnic a la sensibilitat cultural, i el gestor públic que té (o que vol tenir) al cap tot l'espectre cultural per garantir-ne l'accés a la ciutadania.

Però si de contrastos hem de parlar, durant la jornada no se'n va produir cap de més significatiu que el que ens van oferir Jordi Oliveras, dedicat a la cultura des de la iniciativa social amb la plataforma Indigestió i Lluís Noguera, actual director de CosmoCaixa i antic Secretari General de Cultura en la conselleria de Joan Manuel Tresserras. El primer va reivindicar una visió àmplia de la cultura, no restringida ni al món empresarial ni al món professional, posant en valor les organitzacions que des del món social s'ocupen de promoure el model de cultura que els interessa. Oliveras, de fet, va voler deixar clar que ell no és un gestor cultural ni pretén ser-ho, i va defensar que abans que pensar en les problemàtiques lligades a aquesta professió, cal atendre les que afecten la cultura en la seva globalitat. Els gestors culturals són/som així: quan volem pensar en nosaltres mateixos, la primera cosa que fem és preguntar als que ens qüestionen quines són les seves raons. Però si de negar llocs comuns parlem, Noguera no es va quedar curt. En una evident crítica a l'actual model de polítiques culturals, el director de CosmoCaixa va posar en qüestió l'existència d'una indústria cultural que mereixi aquest nom, no pas per desacreditar-la, sinó per suggerir que per gestionar determinats àmbits de la cultura, ni les SL ni les SA són probablement els instruments més adequats. I en aquest punt es va entrar de ple en l'oposició-contradicció entre sector mercantil i non-profit. En quin d'aquests dos extrems viu més còmoda la cultura, i en quin punt de la seva intersecció pot navegar amb majors garanties d'èxit i pervivència l'activitat artística? Pregunta al tinter.

[Llegiu tot l'article](#) [4]

Font : [Variacions](#) [4]

[Inicia sessió](#) [5] o [registra't](#) [6] per enviar comentaris

Tags: APGCC

Tags: gestió

Tags: crisi

Tags: gestor cultural

Tags: polítiques públiques

- [7]

Source URL: <https://interaccio.diba.cat/en/CIDOC/blogs/2013/10/25/cultura-gestionada-vint-anys%E2%80%A6-i-mes>

Links:

[1] <https://interaccio.diba.cat/en/members/interaccio>

[2] <http://interaccio.diba.cat/members/montessp>

[3] <http://pepmontes.com/>

[4] <http://pepmontes.com/2013/10/24/cultura-gestionada-vint-anys-i-mes/>

[5] <http://interaccio.diba.cat/>

[6] <http://interaccio.diba.cat/form/alta-comunitat>

[7] <https://interaccio.diba.cat/node/4393>